

SCÉNÁŘ K ROZHLASOVÉ REPORTÁŽI

Vypracovali: Barbora Altrichterová, Václav Hotovec, Sára Krausová, Matěj Stratil
pod vedením Mgr. Aleny Lapešové

Jsme žáci 7. a 8. třídy základní školy v Havlíčkově ulici v Jihlavě. V lednu letošního roku jsme se zapojili do projektu Příběhy našich sousedů, který se zaměřuje na zaznamenání osudů lidí zasažených fašistickou či komunistickou diktaturou. 16. dubna 2015 jsme se tedy vydali na návštěvu za naším pamětníkem **Zdeňkem Kurkou**, aby nám vyprávěl o svém životě.

Zdeněk Kurka se narodil 15. ledna 1931 v Protivíně. Jeho maminka Marie pocházela ze zdejší kupecké rodiny, tatínek Viktor se narodil v Jihlavě a byl výpravčím. V roce 1939 se stal přednostou stanice v Zadní Třebáni.

„V roce třicet devět otec dostal přednostenské místo v Zadní Třebáni, to je nedaleko Karlštejna, a tam jsme prožili prakticky celou válku. Dneska si dost dobře nedovedete představit, že do školy jsme museli docházet asi tři, čtyři kilometry.“

2.17 – 2.46

V této oblasti působila partyzánská skupina, která se zaměřovala na poškozování hlavní železniční trati.

„V Zadní Třebáni byla skupina partyzánská, takže vyhazovali tratě, aby... protože je to vlastně hlavní trať mezi Prahou a Plzní, takže tam oni jezdily ty vojenské transporty, takže na konci války v pětačtyřicátém roce partyzáni tam vyhodili trať“

3.20 – 3.48

Pan Kurka si vybavil i vzpomínku na nálet na Drážďany

„Ale pamatuju si, to bylo někdy koncem roku čtyřicet čtyři, nálet na Drážďany, jo, takže rodiče nás v noci, to bylo někdy ve dvě hodiny, nebo kolik, nás vzbudili, abychom se šli podívat, jak bombardují ty Drážďany, to znamená, že my jsme viděli na obloze, to byly takový jako stromečky, jo, to házeli dolů, aby posvítily, prostě kam budou shazovat ty bomby, jo, tak takový jako trojúhelník, to padalo pomalounku k tý zemi, jo, takže na tý obloze, oni byli prakticky hodně nahoře, jak to padá, prostě to jsme nevěděli, že jsou to Drážďany že jo, protože to je kolik asi 250 nebo 300 kilometrů od Prahy, že jo, Drážďany, 200, no 250 možná.“

Takže to jsme jako nevěděli, ale ta detonace potom, co přišla, tak jsme věděli, no že pak jsme se dověděli, že prakticky vybombardovali Drážďany.

46.53 – 48.13

Dva roky po válce otec pana Kurky dostal místo přednosta stanice na jihlavském městském nádraží a zároveň se stal náměstkem na hlavním nádraží. Osmnáctiletý Zdeněk se právě vyučil obchodním příručím a vzápětí nastoupil na obchodní školu. Zde byla jeho spolužačkou dcera Jana Roda, muže, který byl odsouzený v jihlavském politickém procesu k trestu smrti.

„Ve škole se jednalo, protože ještě se mnou chodila dcera pana Rody, ten byl...ten dostal trest smrti - Rod, Tuček, Veselý... jednalo se, jestli máme tu školu dokončit, nebo ne. No podařilo se díky řediteli, nějaký Chmela, který se nás zastal a my jsme tu dvouletou školu dokončili.

6.27 -7.01

V roce 1949 se rodina dostala do velkých potíží.

„Otec byl přeložen, protože nechtěl vstoupit ...po roce čtyřicet osm se prakticky KSC slučovala se sociální demokracií. On jako sociální demokrat nechtěl vstoupit do KSC, takže na základě toho ho suspendovali z místa přednosta.“

8.30 – 9.04

Viktor Kurka byl přeložen z Jihlavy do Herálce.

„Tam večír ho zajistili v tý službě, v tom Herálci, a ráno přišli a udělali u nás prohlídku, tak to bylo jako z nebe spadlý, takovej šok, proč přišli, a začali rozhazovat knížky, no prostě udělali kontrolu, nic nenašli, protože prakticky otec neměl žádný letáky, aby měl doma, nic nenašli, no ovšem měli jsme jako paměti Benešovy, co napsal Beneš že jo, tak to jsme měli, ty knížky, o Masarykovi atd., takže to nám sebrali, vzali si to s sebou.“

12.55 – 13.42

---

18. října 1949 byl tatínek zatčen a uvězněn. Proti Viktoru Kurkovi bylo vzneseno smyšlené obvinění, že je členem skupiny, která vyrazila počty milicionářů působících na jihlavském nádraží, a Viktor Kurka byl odsouzen na deset let. V Jáchymově se měl údajně dopustit dalšího přestupku, za který mu byl vyměřen trest v délce šesti let.

„To nebylo jako teď, když člověk čte ty zprávy, že prakticky je odsouzenej, oni ho pustí domů, jo, tenkrát prostě byl odsouzenej a hned ho odvedli, takže my jsme s otcem prakticky byli snad jen pět minut a voni ho hned odsoudili a hned nastoupil trest.“

10.17 – 10.40

Během tatínkova věznění se rodina ocitla ve svízelné situaci. Nejprve dostali výpověď z bytu a brzy přišly finanční potíže.

„... a potom, matka do té doby nepracovala, byla jako doma, takže nepobírala žádnou mzdu ani nějakou podporu, v té době. Protože otec měl ještě mladšího bratra, ten byl zaměstnaný v nemocnici, takže nás podporoval částečně a potom podpora přicházela taky od lidu, kteří nesouhlasili jako s režimem a dělaly se takové sbírky.“ **14.40 – 15.29**

V roce 1952 musel Zdeněk Kurka nastoupit na vojnu. Jako politicky nespolehlivý byl přiřazen k jednotkám Pomocných technických praporů.

„Jsem byl povolán na vojnu, v roce padesát dva v říjnu, což jsme vlastně netušili, kam jedem, nebo něco, oni nás soustředili v kinu, to je teď Legiodům, tam bylo dřív kino, tam nás soustředili, nastoupili jsme na vlak a jeli jsme do Mostu. V Mostě jsme tedy zjistili, že nejedeme na vojnu, ale jedeme pracovat v Mostě, kde vlastně se rušil starý Most a my jsme budovali nový Most.“ **7.30 – 8.22**

Vojenskou službu u PTP musel absolvovat i starší bratr Zdeňka Kurky.

„Na tý vojně prakticky jsme neměli zbraně, to je samozřejmý, já jsem měl to štěstí, že prostě jsem se nedostal do dolů, protože bratr, ten šel o rok dřív, protože byl starší, takže šel o rok dřív na vojnu a ten se dostal do dolů, tam měl zával, takže měl poškozený ledviny, prostě trpěl na ty ledviny a už prostě mezi námi také není.“

16.23 – 17.02

Během vojenské služby zažil těžkou práci, mnohá politická školení, ponižující nadávky a hlavně nejistotu.

„Vono nejhorší bylo to, že jsme prakticky nevěděli, kdy nás pustí domů, jako bratr, ten tam byl přes tři roky, jo. Já jsem sloužil asi jenom dva měsíce navíc, když prakticky jsme nějak už se těšili, že za pár dní půjdeme domů, tak přišel rozkaz, že máme prodlouženou ještě vojnu, na neurčito, jo, takže jsme vopravdu nevěděli, jestli to bude rok, měsíc, nebo jaká doba to vlastně bude. No a to je dost na psychiku“

25.39 -26.23

V roce 1954 se Zdeněk Kurka z vojenské služby vrátil a nastoupil do zaměstnání. Mohl vykonávat pouze dělnické profese, a když se mu konečně podařilo získat místo účetního, přišly politické prověrky.

„Ovšem každé rok byly prověrky, tak toho plánovače jsem dělal asi dva tři roky, potom přišly prověrky, tak mě neproověřili, tak jsem z toho plánovače musel pryč, nastoupil jsem jako závozník, potom jako topič a nakonec jako skladník.“

33.37 – 34.09

Později vystudoval při zaměstnání obchodní akademii a až do důchodu pracoval jako účetní.

Přes všechny těžkosti, které pan Kurka zažil, zůstal veselým a optimistickým člověkem. Velkou oporou mu celý život je jeho manželka Věra, se kterou se oženil v roce 1953. Odjakživa měl rád přírodu, a tak není divu, že je už několik desítek let členem Klubu českých turistů, zorganizoval spoustu turistických výprav a dosud rád vyrazí na kratší procházku. Nikdy se životním těžkostem nepoddal, protože jak říká "žít se musí a "když je člověk mladý, zvládne ledacos."

